

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Корпоративне фінансове управління»

Ступінь освіти	Другий (магістерський)
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа і страхування»
Тривалість викладання	4 чверть
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=916>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams

Інформація про викладачів:

	Замковий Олександр Іванович, (лекції та практичні) Ст.викладач кафедри,
	Персональна сторінка: https://eaf.nmu.org.ua/ua/pro_kaf//title_zamkovyy.php
	E-mail: Zamkovyi.O.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

Обирайте **Корпоративне фінансове управління** у якості вибіркової дисципліни для прийняття ефективних управлінських рішень при розгляді об'єктів та структурних елементів корпоративного управління; визначенні ролі, розгляді загальних характеристик акціонерних товариств; вивченні особливостей управління капіталом в акціонерних товариствах; характеристиці зовнішньої сфери корпоративного регулювання; розгляді загальних засад внутрішньокорпоративного управління; засвоєнні основних елементів регулювання господарської діяльності товариств; визначенні можливостей досягнення балансу інтересів акціонерів та інших учасників акціонерних товариств; характеристиці історії розвитку акціонерних товариств та практики корпоративного управління в Україні

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо функціонування акціонерних товариств, поглиблення комплексу знань про систему корпоративного управління, інструментарій та механізми її функціонування, а також напрями розвитку за сучасних умов трансформації світової фінансової архітектури, вивчення світової практики функціонування

системи корпоративного управління та дослідження особливостей еволюції корпоративних відносин за умови підвищення ефективності функціонування підприємства корпоративного типу як господарюючого суб'єкта в ринковій економіці.

Завдання курсу:

- засвоєння основних принципів корпоративного управління, яке дозволяє майбутнім фахівцям приймати обґрунтовані рішення щодо управління, організації, регулювання та мотивації всіх учасників корпоративних відносин;
- вивчення закономірностей побудови корпоративних органів управління, що дає можливість організувати роботу органів управління акціонерним товариством, визначати та розподіляти компетенції між різними керівними органами для ефективної взаємодії між ними;
- усвідомлення проблеми конфлікту інтересів посадових осіб акціонерного товариства та його принципалів і з'ясування на цій основі механізмів подолання опортунізму найманих управлінців, дисциплінування їх в інтересах власника, а також способів мінімізації агентських витрат;
- розуміння соціально-економічної ролі стейкхолдерів у корпорації, що становить підґрунтя гармонізації соціально-економічних інтересів акціонерів корпорації та груп зацікавлених осіб, а також є ефективним способом протидії зловживанням під час реорганізації акціонерних товариств;
- орієнтування в основних законодавчих та нормативних актах, які регламентують діяльність корпоративних підприємств в Україні та за її межами;
- набуття навичок управління фінансовою діяльністю корпорації, формування та реалізації дивідендної політики;
- засвоєння методології самостійного аналізу корпоративних відносин з метою використання набутих знань у майбутній професійній діяльності.

3. Результати навчання:

- Знати сутність корпоративного управління та організаційно-правових ознак корпоративних структур; типи господарських товариств та особливості корпоративної реструктуризації економіки України;
- Засвоїти системи критеріїв ефективності корпоративної структури та методи управління капіталом у корпораціях та методи оцінки ризиків створення і ефективності функціонування корпоративних структур;
- Уміти розрізняти корпорації за характером їх діяльності та вибирати моделі корпоративного управління з урахуванням визначеного типу корпорації, особливості її внутрішнього і зовнішнього середовища та проблеми їхньої взаємодії, прийняття господарських рішень;
- Володіти теоретичними фінансовими концепціями щодо діяльності корпоративних підприємств; методами оцінювання корпоративної

організаційної структури управління та вносити пропозиції щодо прийняття управлінських рішень.

4. Структура курсу

Лекції

Тема 1. Сутність корпоративного управління і необхідність його розвитку в Україні

- 1.1. Передумови виникнення корпоративних відносин
- 1.2. Сутність корпоративного управління
- 1.3. Суб'єкти й об'єкти корпоративного управління

Тема 2. Стандарти й моделі корпоративного управління

- 2.1. Міжнародні стандарти корпоративного управління
- 2.2. Національні принципи корпоративного управління в Україні
- 2.3. Моделі корпоративних відносин
- 2.4. Стан корпоративного управління в перехідний період

Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура

- 3.1. Сутність і економічна природа корпоративної соціальної відповідальності
- 3.2. Типи корпоративної соціальної відповідальності
- 3.3. Корпоративна культура

Тема 4. Господарські товариства як об'єкт управління

- 4.1. Суть господарських товариств
- 4.2. Порядок створення господарського товариства
- 4.3. Господарські товариства корпоративного типу

Тема 5. Сутність і види акцій

- 5.1. Поняття та властивості акцій
- 5.2. Типи акцій
- 5.3. Збільшення та зменшення статутного капіталу акціонерного товариства

Тема 6. Форми корпоративного капіталу

- 6.1. Поняття корпоративної власності
- 6.2. Економічна роль статутного капіталу
- 6.3. Способи формування капіталу

Тема 7. Зовнішнє середовище корпоративного управління. Державне регулювання корпоративного сектора

- 7.1. Форми і функції державного регулювання
- 7.2. Суб'єкти управління державними підприємствами та корпоративними правами

Тема 8. Внутрішнє середовище корпоративного управління

- 8.1. Органи управління акціонерним товариством
- 8.2. Підготовка до проведення зборів акціонерів
- 8.3. Ліквідація господарського товариства

Тема 9. Роль депозитарної системи в корпоративному управлінні

- 9.1. Сутність депозитарної системи
- 9.2. Депозитарії і зберігачі цінних паперів. Ведення реєстрів власників іменних акцій
- 9.3. Особливості переходу права власності на корпоративні права

Тема 10. Фінансові посередники в системі корпоративного управління

- 10.1. Суть фінансового посередництва і його функції

10.2. Види діяльності фінансових посередників

10.3. Інститути спільного інвестування

Тема 11. Контроль над акціонерним товариством.

11.1. Сутність контролю над акціонерним товариством

11.2. Поняття значної угоди

11.3. Захист прав акціонерів при зміні статутного капіталу акціонерного товариства.

Конфлікт інтересів

11.4. Засоби захисту прав акціонерів

Тема 12. Розкриття інформації про діяльність корпоративного товариства

12.2. Надання товариством інформації своїм акціонерам

Тема 13. Зміни в діяльності корпоративних підприємств у зв'язку з прийняттям Закону України „Про акціонерні товариства”

13.1. Порядок вступу в дію і застосування норм Закону України „Про акціонерні товариства”

13.2. Зміни в порядку створення і діяльності акціонерних товариств

13.3. Органи управління акціонерного товариства

Тема 14. Рейтинги корпоративного управління

Практичні заняття

Тема 1. Сутність корпоративного управління і необхідність його розвитку в Україні

Тема 2. Стандарти й моделі корпоративного управління

Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура

Тема 4. Господарські товариства як об'єкт управління

Тема 5. Сутність і види акцій

Тема 6. Форми корпоративного капіталу

Тема 7. Зовнішнє середовище корпоративного управління. Державне регулювання корпоративного сектора

Тема 8. Внутрішнє середовище корпоративного управління

Тема 9. Роль депозитарної системи в корпоративному управлінні

Тема 10. Фінансові посередники в системі корпоративного управління

Тема 11. Контроль над акціонерним товариством.

Тема 12. Розкриття інформації про діяльність корпоративного товариства

Тема 13. Зміни в діяльності корпоративних підприємств у зв'язку з прийняттям Закону України „Про акціонерні товариства”

Тема 14. Рейтинги корпоративного управління

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office 365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

На практичних заняттях необхідні комп'ютерні пристрої.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Поточна успішність складається з успішності за один колоквиум (який максимально оцінюється у 30 балів) та оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 4 заняття, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 70 балів (3 – 20 балів; 1 – 10 балів). Отримані бали за колоквиуми та семінарські/практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Підсумковий контроль за дисципліною відбувається письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, задач та кейсів. Кількість балів за кожне питання наведена у екзаменаційних білетах. Відповіді на питання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за підсумкову контрольну роботу: 100
Практичні заняття	Подані у п.4 завдання практичних занять максимально оцінюються у 70 балів 4 заняття (3 – 20 балів; 1 – 10 балів).
Лекційні заняття (колоквиум)	Охоплюють матеріали лекцій та практичних занять. Відбуваються письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, задач та кейсів. Кількість балів за кожне питання наведена у екзаменаційних білетах. Відповіді на питання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимально оцінюються у 30 балів

6.3. Критерії оцінювання *тестів та відкритих письмових та усних контрольних питань*:

1 правильна відповідь тесту оцінюється у 1 бал.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів, доповнення еталону інформацією з додаткової літератури з посиланням на неї, правильна мова викладення матеріалу.

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії, мовленні.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння відповіді або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4. Критерії оцінювання *розв'язання задач*:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

2 бали: отримано неправильну відповідь, не використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, не зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

6.5. Критерії оцінювання *есе* (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка».

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Методи навчання

Під час *лекцій та практичних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Навчальна дискусія. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових програм, формул, ситуацій тощо).

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Розв'язання задач. Алгоритмічний пошук рішення через застосування типових прийомів, який на відміну від рішення кейсів, не вимагає ідентифікації проблеми та оригінальних підходів до її розв'язання.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

9. Ресурси і література

Базова:

1. Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління : підручник / І.А. Ігнат'єва, О.І. Гафонова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 600 с.
2. Поважний О.С. Корпоративне управління: підручник / О.С. Поважний, Н.С. Орлова, А.О. Харламова. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 244 с.

Додаткова:

1. Швець Ф.Д. Корпоративне управління: навч. посіб. / Ф.Д. Швець. – Рівне : НУВГП, 2017. – 320 с.
2. Сергійчук С.І. Корпоративне управління : навч. посіб. / С.І. Сергійчук. – Миколаїв : НУК, 2016. – 228 с.
3. Задихайло, Д. М. Корпоративне управління [Текст] :навч. посіб. / Д. М. Задихайло, О. Р. Кібенко, Г. В. Назарова. –Х. : Еспада, 2013. – 688 с.
4. Мальська М. П., Мандюк Н. Л., Занько Ю. С. Корпоративне управління: теорія та практика. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 360 с.
5. Мостенська Т. Л. Новак В. О., Луцький М. Г., Симоненко Ю. Г. Корпоративне управління: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Каравела; Піча Ю.В., 2008. 384 с.
6. Орлова Н. С. Корпоративне управління (у схемах і таблицях): навчальний посібник. Київ: Магнолія 2006, 2010. 209 с.
7. Корпоративне управління в Україні: теоретико-методологічні аспекти. Монографія / О. М. Сохацька та ін. (12 авторів). Тернопіль: Економічна думка, 2007. 359 с.
8. Довгань Л. Є., Пастухова В. В., Савчук Л. М. Корпоративне управління: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2007.180 с.